

TOLALI OPTIKA ASBOBLARINING TIBBIYOTDAGI AHAMIYATI**Mukhtaram Bobokulova Khamroyevna**

Asian International University

Assistant of the "General Technical Sciences" department

e-mail: Bobokulova607@gmail.com**ABSTRACT**

This article provides information about fiber optic devices and their importance in medicine.

Key words: *microscope, ophthalmoscope, endoscope, ophthalmologist, optical prisms, microscope lenses, contact lenses, biomedical imaging.*

АННОТАЦИЯ

В этой статье представлена информация об оптоволоконных устройствах и их значении в медицине.

Ключевые слова: *микроскоп, офтальмоскоп, эндоскоп, офтальмолог, оптические призмы, линзы микроскопа, контактные линзы, биомедицинская визуализация.*

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada tolali optika asboblar va ularning tibbiyotdagi ahamiyati haqida ma'lumotlar keltirilgan.

Kalit so'zlar: *mikroskop, oftalmoskop, endoskop, oftalmolog, optik prizmalar, mikroskop ob'ektlari, kontakt linzalari, biotibbiy tasvirlash.*

Optik uskunalarning amaliyoti tibbiyot sohasida juda muhim ahamiyatga ega. Bu uskunalar optik mikroskop, oftalmoskop, endoskop va boshqalar kabi asboblar uchun asosiy qismlardan biri bo'ladi. Optik uskunalar tibbiyot sohasida murakkab jarayonlarni vizual ravishda ko'rish va tekshirish uchun ishlatiladi.

Misol uchun, oftalmoskoplar oftalmologlar tomonidan ko'zning ichki qismidagi holatni aniqlash va shifoxonada saratanlikni tekshirish uchun ishlatiladi.

Tibbiyotda optik asboblari optik prizmalar, mikroskop ob'ektivlari, kontakt linzalari va oftalmoskoplar kabi ko'zni tekshirish asboblari iborat. Ushbu asboblari tibbiyotda qo'llaniladigan optik printsiplardan foydalangan holda tasvirlash, diagnostika va davolashda yordam beradi.

Eng ko'p ishlatiladigan Tolali optik asboblari:

1. Optik prizmalar: Optik prizmalar yorug'likning sinishi va aks ettirish xususiyatlaridan foydalangan holda tasvirlarni manipulyatsiya qilish yoki turli rangdagi yorug'likni ajratish uchun ishlatiladi. Tibbiyot sohasida optik prizmalar ko'zoynak yoki kontakt linzalari uchun retseptlarni aniqlash va tuzatish uchun ishlatiladi.

2. Mikroskoplar: Mikroskoplar kichik va ko'rinmas narsalarni kattalashtirish orqali tekshirishga imkon beradi. Tibbiyot sohasida qo'llaniladigan mikroskoplar; U patologiya, gistologiya, mikrobiologiya va gematologiya kabi sohalarda hujayra va to'qimalar namunalarni tekshirish uchun ishlatiladi.

3. Kontakt linzalari: Kontakt linzalari ko'zoynak o'rniga ishlatiladigan va ko'zga qo'yilgan plastik linzalardir. Bu ko'zoynakdan ko'ra tabiiyroq ko'rishni ta'minlaydi va harakat erkinligini ta'minlaydi. Kontakt linzalari to'g'ri ko'rishni ta'minlash uchun ko'z nuqsonlarini tuzatish uchun ishlatiladi.

4. Oftalmoskop: Oftalmoskop ko'zning ichki tuzilishini tekshirish uchun ishlatiladigan asbobdir. Fundus tekshiruvida ishlatiladigan oftalmoskop retinani, optik asabni, tomirlarni va boshqa tuzilmalarni ko'rish uchun ishlatiladi. Shu tarzda, u ko'z kasalliklarini tashxislash va davolashda yordam beradi.

Ushbu tolali optik asboblari tibbiy diagnostika va davolash jarayonlarida muhim o'rin tutadi. Ular aniq va aniq ko'rishni ta'minlash, kasalliklarni erta tashxislash va tegishli davolash usullarini aniqlash uchun ishlatiladi.

Tibbiyot sohasida optik asboblardan foydalanishning muhim jihatlari:

1. Ko'zni tekshirish: Ko'zni tekshirishda optik asboblari qo'llaniladi. Ko'rish nuqsonlarini (miyopi, gipermetropiya, astigmatizm) aniqlash va tuzatish uchun ko'zoynak, kontakt linzalari va ko'zoynak linzalari kabi optik asboblari qo'llaniladi.

Bundan tashqari, optik asboblarning koʻz kasalliklarini tashxislash va davolashda qoʻllaniladi.

2. Biotibbiy tasvirlash: Optik asboblarning biotibbiyot tasvirlash usullarida qoʻllaniladi. Masalan, optik kogerent tomografiya (OCT) retinaning muammolarini tashxislash va koʻz boʻshligʻidagi nervlarning shikastlanishini aniqlash uchun ishlatiladi. Optik mikroskoplar hujayra darajasidagi tekshiruvlarni oʻtkazish uchun ham qoʻllaniladi.

3. Jarrohlik: Optik asboblarning tibbiy jarrohlik amaliyotlarida muhim rol oʻynaydi. Masalan, lazer jarrohligi optik lazerlardan foydalanadigan protseduradir. Lazerlar shox pardani shakllantirish, katarakt jarrohligi va retinani davolash uchun koʻz operatsiyalarida qoʻllaniladi. Optik tolalar endoskopik jarrohlikda ham qoʻllaniladi.

4. Diagnostik testlar: Optik asboblarning tibbiy diagnostika testlarida qoʻllaniladi. Misol uchun, optik spektroskopiya toʻqima va hujayra darajasida tahlillarni oʻtkazish uchun ishlatiladi. Optik miqdoriy tasvir ham toʻqimalar namunalarda molekulyar oʻzgarishlarni aniqlash uchun ishlatiladi.

5. Optik tibbiy asboblarning tibbiy asboblarning bilan qoʻllaniladi. Masalan, optik kogerent tomografiya (OCT) apparatlari retinaning tasvirlarini yaratish uchun ishlatiladi. Optik tolalar tasvir yoki yorugʻlik uzatish uchun ishlatiladigan moslashuvchan va ingichka kabellardir.

Bu misollar optik asboblarning tibbiyot sohasidagi ahamiyatini koʻrsatadi. Optik asboblarning tibbiy diagnostika, davolash va tasvirlash kabi koʻplab sohalarda qoʻllash orqali bemorlarning sogʻligʻini himoya qilish va yaxshilashga yordam beradi.

Optik uskunalarning tibbiyot sohasidagi boshqa sohalardan ham foydalaniladi. Misol uchun, optik mikroskoplar laboratoriyalarda mikroorganizmlarni va koʻngildanib ketgan qismlarni koʻrish uchun, yakka, osimliklar va hayvonlarning hayot jarayonlarini oʻrganish uchun ishlatiladi.

Shunday qilib, tibbiyotda optik uskunalarning murakkab jarayonlarni koʻrish, tekshirish va oʻrganishda muhim ahamiyatga ega boʻlib, bu sohadagi asbobiy qurilmalarning rivojlantirishida muhim rol oʻynaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Xamroyevna, B. M. (2023). ORGANIZM TO 'QIMALARINING ZICHLIGINI ANIQLASH. *GOLDEN BRAIN*, 1(34), 50-58.
2. Mukhtaram Bobokulova Khamroyevna. (2023). Radiation Protection. Dosimetry . *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 4(6), 134-139.
3. Ikromovna, A. Z. (2023). SQL (STRUCTURED QUERY LANGUAGE) STATISTICAL PACKAGES OF CAPABILITIES. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 2(12), 781-787.
4. Ikromovna, A. Z. (2023). SQL (STRUCTURED QUERY LANGUAGE) CAPABILITIES OF THE STATISTICAL DATABASE LANGUAGE. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 3(5), 274-280.
5. Akhmedova, Z. (2023). EDUCATIONAL MANAGEMENT SYSTEMS, ELECTRONIC EDUCATION: TASKS AND OPPORTUNITIES. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 2(21), 171-177.
6. Ikromovna, A. Z. (2023). Programming Environments for Creating Mobile Applications on the Android Operating System. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 305-309.
7. Axmedova, Z. I. (2023). LMS TIZIMIDA INTERAKTIV ELEMENTLARNI YARATISH TEXNOLOGIYASI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(11), 368-372.
8. Ikromovna, A. Z. (2023). USING THE USEFUL ASPECTS OF THE MOODLE SYSTEM AND ITS POSSIBILITIES. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(9), 201-205.
9. Axmedova, Z. (2023). MOODLE TIZIMI VA UNING IMKONIYATLARI. *Development and innovations in science*, 2(11), 29-35.
10. Zulxumor, A. (2022). IMPLEMENTATION OF INTERACTIVE COURSES IN THE EDUCATIONAL PROCESS. *ILMIY TADQIQOT VA INNOVATSIYA*, 1(6), 128-132.
11. qizi Latipova, S. S. (2023). BETA FUNKSIYA XOSSALARI VA BU FUNKSIYA YORDAMIDA TURLI MASALALARNI YECHISH. *GOLDEN BRAIN*, 1(34), 66-76.
12. qizi Latipova, S. S. (2023). SOLVING THE INVERSE PROBLEM OF FINDING THE SOURCE FUNCTION IN FRACTIONAL ORDER EQUATIONS. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 10(12).

13. Latipova, S. S. (2023). SOLVING THE INVERSE PROBLEM OF FINDING THE SOURCE FUNCTION IN FRACTIONAL ORDER EQUATIONS. *Modern Scientific Research International Scientific Journal*, 1(10), 13-23.
14. qizi Latipova, S. S. (2023). HEAT PHYSICAL MEANING AND ORIGIN OF DIFFUSION EQUATIONS. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 10(12).
15. daughter Latipova, S. S. (2023). HEAT PHYSICAL MEANING AND ORIGIN OF DIFFUSION EQUATIONS. *World of Scientific news in Science*, 1(2), 163-176.
16. Shahnoza, L. (2023, March). KASR TARTIBLI TENGLAMALARDA MANBA VA BOSHLANG'ICH FUNKSIYANI ANIQLASH BO'YICHA TESKARI MASALALAR. In " *Conference on Universal Science Research 2023*" (Vol. 1, No. 3, pp. 8-10).
17. qizi Latipova, S. S. (2023). RIMAN-LUIVILL KASR TARTIBLI INTEGRALI VA HOSILASIGA OID AYRIM MASALALARNING ISHLANISHI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(12), 216-220.
18. qizi Latipova, S. S. (2023). MITTAG-LIFFLER FUNKSIYASI VA UNI HISOBLASH USULLARI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(9), 238-244.
19. qizi Latipova, S. S. (2023). KASR TARTIBLI HOSILA TUSHUNCHASI. *SCHOLAR*, 1(31), 263-269.
20. Sharipova, M. P. L. (2023). CAPUTA MA'NOSIDA KASR TARTIBLI HOSILALAR VA UNI HISOBLASH USULLARI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(9), 360-365.
21. Sharipova, M. P. (2023). MAXSUS SOHALARDA KARLEMAN MATRITSASI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(10), 137-141.
22. Madina Polatovna Sharipova. (2023). APPROXIMATION OF FUNCTIONS WITH COEFFICIENTS. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(9), 135–138.
23. Madina Polatovna Sharipova. (2023). Applications of the double integral to mechanical problems. *International journal of sciearchers*, 2(2), 101-103.
24. Sharipova, M. P. L. (2023). FINDING THE MAXIMUM AND MINIMUM VALUE OF A FUNCTION ON A SEGMENT. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(9), 245-248.
25. Sharipova, M. P. (2023). FUNKSIYALARNI KOEFFITSIENTLAR ORQALI FUNKSIYALARNI YAKINLASHTIRISH HAQIDA MA'LUMOTLAR. *GOLDEN BRAIN*, 1(34), 102–110.

26. Sharipova, M. (2023, December). RELATIONSHIPS BETWEEN STRAIGHT LINES AND PLANES IN SPACE. In *Международная конференция академических наук* (Vol. 2, No. 12, pp. 60-66).
27. Sharipova, M. (2023). FRACTIONAL DERIVATIVES. *Академические исследования в современной науке*, 2(27), 106-113.
28. Sharipova, M. (2023). CORRECT PLACED AND CORRECT NOT PLACED ISSUES. *Models and methods in modern science*, 2(13), 115-121.
29. Sharipova, M. (2023). HEAT SPREAD EQUATION. *Инновационные исследования в науке*, 2(12), 50-56.
30. Madina Polatovna Sharipova. (2023). HIGH MATH SCORE AND INTERVAL ASSESSMENT. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 420–424.
31. Madina Polatovna Sharipova. (2023). IN HIGHER MATHEMATICS, THE EXTREMUM OF A MULTIVARIABLE FUNCTION. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 425–429.
32. Муродов, О. Т. (2023). РАЗРАБОТКА АВТОМАТИЗИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ТЕМПЕРАТУРЫ И ВЛАЖНОСТИ В ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ КОМНАТ. *GOLDEN BRAIN*, 1(26), 91-95.
33. Murodov, O. T. R. (2023). ZAMONAVIY TA'LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA ULARNI QO'LLASH USUL VA VOSITALARI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(10), 481-486.
34. Murodov, O. T. (2023). INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA YANGI INNOVATSION USULLARDAN FOYDALANISH METODIKASI. *GOLDEN BRAIN*, 1(34), 130–139.
35. Xamroyevna, B. M. (2023). ORGANIZM TO 'QIMALARINING ZICHLIGINI ANIQLASH. *GOLDEN BRAIN*, 1(34), 50-58.
36. Mukhtaram Bobokulova Khamroyevna. (2023). Radiation Protection. Dosimetry . *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 4(6), 134-139.
37. qizi Sharopova, M. M. (2023). RSA VA EL-GAMAL OCHIQ KALITLI SHIFRLASH ALGORITMI ASOSIDA ELEKTRON RAQMLI IMZOLARI. RSA OCHIQ KALITLI SHIFRLASH ALGORITMI ASOSIDAGI ELEKTRON RAQAMLII IMZO. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(10), 316-319.
38. Sharopova, M. M. qizi . (2023). JAVA TILI YORDAMIDA OB'JEKTA YUNALTIRILGAN DASTURLASH ASOSLARI BILAN TANISHISH. *GOLDEN BRAIN*, 1(34), 111–119.
39. Sharopova, M. (2023). CHOOSE: COMPOSITION OR INHERITANCE. *Science and innovation in the education system*, 2(13), 96-102.

40. Sharopova, M. (2023). JAVA PROGRAMMING IN THE LANGUAGE HERITAGE TO DO SYNTAX. *Current approaches and new research in modern sciences*, 2(12), 82-87.
41. Sharopova, M. (2023). ARRAY AND ARRAYS INSTALLATION. *Development of pedagogical technologies in modern sciences*, 2(12), 102-107.
42. Sharopova, M. (2023). CLASSES AGAIN APPLY. *Solution of social problems in management and economy*, 2(13), 106-111.
43. qizi Sharopova, M. M. (2023). INTRODUCING" PROGRAM CONTROL OPERATORS" IN THE JAVA PROGRAMMING LANGUAGE. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 3(5), 222-231.
44. qizi Sharopova, M. M. (2023). Working with folders in the JAVA programming language. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 3(5), 232-236.
45. Behruz Ulugbek og, Q. (2023). TECHNOLOGY AND MEDICINE: A DYNAMIC PARTNERSHIP. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 10(11).
46. Behruz Ulug‘bek o‘g‘, Q. li.(2023). Mobil ilovalar va ularni bajarish jarayoni. *Xalqaro ilmiy tadqiqotchilar jurnali* , 2 (2).
47. Behruz Ulug‘bek o‘g‘, Q. (2023). SUN‘IY NERV TIZIMLARIDAN MODELLASHDA FOYDALANISH. *Fan va texnologiyaning ko‘p tarmoqli jurnali* , 3 (5), 269-273.
48. Behruz Ulug‘bek og‘, Q. (2023). TEXNOLOGIYA VA TIBBIYOT: DINAMIK HAMKORLIK. *Tadqiqot va ishlanmalar bo‘yicha xalqaro multidisipliner jurnali* , 10 (11).
49. Jurakulov, S. Z., & Nurboyev, O. (2023). FIZIKA FANINING BO‘LIMLARINING RIVOJLANISHDAGIDAGI ASOSIY AHAMIYATI. *GOLDEN BRAIN*, 1(33), 162-167.
50. Jurakulov, S. Z., & Nurboyev, O. (2023). FIZIKA FANINING BO‘LIMLARINING RIVOJLANISHDAGIDAGI ASOSIY AHAMIYATI. *GOLDEN BRAIN*, 1(33), 162-167.
51. Jurakulov, S. (2023). IMPACT OF THE MINING INDUSTRY ON PEOPLE AND THE ENVIRONMENT. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 2(21), 143-150.
52. Jurakulov, S. (2023). CHANGES IN LANGUAGE DUE TO NEW PHYSICS. *Models and methods in modern science*, 2(13), 77-87.
53. Jalolov, T. S. (2023). СОЗДАНИЕ ПРОГРАММЫ ДЛЯ ИМИТАЦИИ ШИФРОВАНИЯ МАШИНЫ ENIGMA НА ЯЗЫКЕ PYTHON. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 317-323.

54. Jalolov, T. S. (2023). STUDY THE PSYCHOLOGY OF PROGRAMMERS. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 563-568.

55. Tursunov, B. J., & Allanazarov, G. O. (2019). Perspektivnye tehnologii proizvodstva po uluchsheniyu kachestva benzina. *Theory and practice of contemporary science*, 3(45), 305-308.

56. Турсунов, Б. Ж., & Алланазаров, Г. О. (2019). Перспективные технологии производства по улучшению качества бензина. *Теория и практика современной науки*, (3 (45)), 305-308.

57. Tursunov, B. Z. (2023). Analysis of Concepts About the Effect of an Explosion in Solid Wednesday. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 296-304.

58. Tursunov, B. Z. (2023). Methods of Control of Explosion Energy Distribution in Rocks. *Intersections of Faith and Culture: American Journal of Religious and Cultural Studies* (2993-2599), 1(10), 108-117.

59. Tursunov, B. Z. (2023). WASTE-FREE TECHNOLOGY FOR ENRICHMENT OF PURIFIC COPPER-ZINC ORE. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(9), 288-293.

60. Tursunov, B. Z. (2023). ANALYSIS OF MODERN METHODS FOR OIL SLUDGE PROCESSING. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(9), 280-287.

61. Jumaev, K., & Tursunov, B. (2022, December). Environmentally friendly technology for obtaining fuel briquettes from oil waste. In *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* (Vol. 1112, No. 1, p. 012005). IOP Publishing.

62. Ахмедова, О. Б., Турсунов, Б. Ж., & угли Худойбердиев, Н. Н. (2022). Анализ физико-химических свойств нефтешламов Бухарского НПЗ и рациональные способы их утилизации. *Science and Education*, 3(6), 495-507.

63. Турсунов, Б. Д. (2016). Анализ и выявление путей совершенствования процессов горного дела. *Молодой ученый*, (23), 105-106.